

findig og klart udklæker sine Tanker, ikke har kunnet fremsføre andre Grunde for ikke at gaae ind paa Forslaget, thi deri ligger for mig et Vidnesbyrd om, at der ikke er saa gode Grunde imod Forslaget, som der siges at skulle være. Det ærede Medlem udtalte, at naar Kongen havde ordnet det saaledes, at en stor Deel af Landets Formue skulde anvendes paa denne meget belysning Maade, saa raadede Kongen ikke engang selv for igjen at forandre det, endfælgelig Lovgivningsmagten; saaledes forstod jeg det ærede Medlem; men hvem er det da, der omtrent en halv Snees Gange har forandret Fundatsen for Ballø, naar Kongen og Lovgivningsmagten ikke kunne gjøre det? Jeg har den Anskuelse, at det ved en nyere Undersøgelse af det hele Forhold vil stille sig, i alt Fald med Ballø og tildeels ogsaa med Bemmestofte, som det har stillet sig med mange andre lignende Stiftelser, at det er en Deel af Statsformuen, der er anvendt paa en saadan Maade, at det er Lovgivningsmagtens Ret at kunne forandre Anvendelsen, naar den af sædvanlige Villighedshensyn ikke derved kræver de enkelte Personers Rettigheder, som allerede til en given Tid nyde Godt af vedkommende Midler. Vi have allerede fra forrige Aar en Resolution af 27de April for en forandret Hævelse af Indtægterne ved Ballø Stift, og den Betragtning maatte dog paatrænge sig Enhver, om virkelig Regjeringen, uafhængig af den lovgivende Magt, havde Ret til at forandre denne Fundats. Hvilken juridisk Charakter har den? Er det blot en simpel administrativ Bestemmelse, eller staaer en saadan Fundats ikke for den juridiske Betragtning lige med en Lov? Det er Spørgsmaalet, og jeg har slet ikke hørt det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds klare dette. Hvis denne Fundats har samme Kraft som en Lov, skal saa ikke Lovgivningsmagtens Virksomhed til, for at forandre den? At det tidligere ikke er skeet, beviser ikke, at det ikke bør skee i Fremtiden, thi der kan godt tænkes Overgreb fra Administrationens Side paa Gebeter, hvor den lovgivende Magt egentlig har ubelukkende Ret. Jeg skal imidlertid indrømme, at det sidste Punktum af Posterne under Nr. 11 og

12 i Mindretallets Forslag under Nr. 23, dersom det skulde have ført til et praktisk Resultat iaar, helst burde have været ubeladt, idet det ganske vist udtaler en aldeles forudfattet Mening om, at det er ganske positivt Statens Eiendom, men dette maatte helst forbeholdes en senere Undersøgelse og Beslutning; dog, selv om vi ubelade det sidste Punktum, kan jeg ikke erklære mig enig i, at Posterne under Nr. 11 og 12 ingen Betydning ville faae, dersom de kom ind i Loven; det var den Betragtning, vi hørte af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Carlsen). Jeg troer, det vilde have ikke ringe Betydning, at disse Bestemmelser bleve optagne i Loven, idet vi da derigjennem vilde have Indflydelse paa, hvorledes Fundatsen for Fremtiden blev forandret; selv om ikke en eneste Skilling kom ind i Statskassen derved, saa vilde det dog have Betydning for os at vide, hvilke Personer i Landet der skulde nyde Godt deraf. Der er iøvrigt, foruden de Beløb af Landets Midler, som ere omtalte i disse 3 foreslaaede Poster, endnu Noget, der ikke ligger fjernt for Betragtningen at kunne komme til Overveelse, hvorvidt vi kunne faae nærmere med det at gjøre eller ikke, og det er de umaadelige Summer, der ere henlagte til Kirkerne's Vedligeholdelse. Jeg troer, at de ikke altid ere lagte i de heldigste Hænder, og jeg troer ogsaa, at disse Summer ere tagne fra Landets Borgere under Forhold, som berettiger den lovgivende Magt til igjen at fordrø dem satte under sit Bærgemaal. Blandt mange forunderlige Anvendelser af disse Formuer, som man har seet omtalt, skal jeg tillade mig her at nævne een. Jeg faae en Beretning om Anvendelse af en ikke ringe Deel af Udbyttet af den Formue, der er henlagt til Roeskilde Domkirke, — saadanne Formuer bestyres som bekendt deels af Embedsmænd, deels af andre, under andre Former valgte, Folk, — der havde man anpendt en ikke ubetydelig Capital til en Varmeledning i Roeskilde Domkirke efter et saadant Anlæg, at man maatte flytte Mænds Stig, for at Varmeværene ikke skulde gaae igjennem dem. Saaledes lyder Beretningen, og jeg tvivler ikke om, at den er rigtig . . . . .